

# KNIHOVNÍK

Viac než len metodický časopis  
pre verejné knižnice okresov  
Trenčín, Nové Mesto n/V, Bánovce n/B a Myjava

## 1/2016



**Noc s Andersenom**  
v znamení kurzu sebaobraný  
Viac na 18. strane



**ROZHOVOR** s Evou Učňovou, členkou  
Syndikátu novinárov Českej republiky

Za školu života si zvolila krajinu ohňa a ľadu. Počas piatich rokov na Islande spoznala seba i prostriedky spoločenskej manipulácie. O svoje cestovateľské zážitky sa podelila v knihe rozhovorov.

» s. 9



Vo verejnej knižnici slávnostne uviedli  
**KRONIKU TRENČIANSKEHO FUTBALU**

Trenčiansky futbal opäť zažiaril. Tento raz však nebodoval na ihrisku, ale na pôde Verejnej knižnice Michala Rešetku v Trenčíne, kde predstavili publikáciu 110 rokov trenčianskeho futbalu.

» s. 10-11



**NOC LITERATÚRY V TRENČÍNE** začala  
ešte pred zotmením

Do 10. ročníka európskeho projektu, charakteristického verejným čítaním na netradičných miestach, sa štvrtý raz zapojili aj Trenčania. Úvodné slovo patrilo v letnej čitárni knižnice Milanovi Stanovi.

» s. 11

Úvod(ník)	3
Vyhlásili najkrajšie knihy Slovenska za rok 2015	4
Komentovaný výklad zákona č. 126/2015 Z. z. o knižniciach	4
Ochrana osobných údajov používateľov	5
Vyhlasčka MK SR č. 201/2016 Z. z. o spôsobe vedenia odbornej evidencie knižničných dokumentov	5
Prečítali sme za vás: aktuality (nielen) z knihovníckeho sveta	6
Trenčianska knižnica ponúka nové služby	7
Knižnica opäť otvorila letnú čítareň - verejnosti i novým výzvam	8
Interview s Evou Učňovou: Rodáčka zo Zlína vymenila pohodlie domova za islandskú exotiku	9
Seniori z Trenčianskeho kraja súťažili v prednese poézie a prózy	10
Vo verejnej knižnici uviedli kroniku trenčianskeho futbalu	10
Noc literatúry v Trenčíne začala ešte pred zotmením	11
Fotogaléria podujatí vo VKMR v I. polroku 2016	12
RECENZIA (Ján Beňo: Život s kufrom)	13
OBRAZOM: Podujatia Literárneho klubu Omega v Trenčíne v I. polroku 2016	14
Poznáme výsledky súťaže Píšem, píšeš, píšeme... 2016	15
Spomienka na 80. výročie pamätného Kongresu slovenských spisovateľov v Trenčianskych Tepliciach	16
Cena Karla Čapka má troch nových laureátov	17
Slovinská návšteva vo VKMR	17
Týždeň slovenských knižníc na trenčiansky spôsob	17
Knižnica zmenila čas začiatku podujatí	17
Rudof Dobiáš získal Cenu Ministra kultúry SR	17
Deti na výstave najviac oslovil ilustrátor z Egypta	17
Noc s Andersenom v knižnici v znamení zábavy a sebaobrany	18
Medailón: milovník prírody Milan Mikuš 90-ročný	20

**FOTOGRAFIA NA OBÁLKE:** Momentka zo 16. ročníka Noci s Andersenom v trenčianskej knižnici (1. 4. 2016). Tradičné a obľúbené dobrodružné medzinárodné podujatie pre deti v prostredí kníh sa v tomto roku nieslo v znamení sebaobrany. Zážitkový kurz účastníkom podujatia predviedli profesionálni vojaci z Trenčína. Foto: VKMR.

**Milí čitatelia,**

dostáva sa vám do rúk nové číslo časopisu Knihovník, v ktorom prinášame pestrú zmes informácií z oblasti knihovníctva, z diania v trenčianskej knižnici a z aktivít, ktoré nás oslovili.

Hľadáte niečo pekné na čítanie? Navštívte knižnicu alebo sa inšpirujte ocenenými najkrajšími knihami Slovenska za rok 2015, ktorých výber nájdete v úvode časopisu. Prehľad legislatívy z knihovníckej oblasti vás upozorní na aktuálne zmeny a pripomenie dôležité zásady v našej profesii. Propagovať trenčiansky región prostredníctvom elektronických zdrojov, upozorniť na rozličné možnosti vyhľadávania regionálnych informácií má za cieľ nová sekcia, ktorá je prístupná na webe knižnice a nájdete ju pod názvom REGIO knižnica. Tento unikátny projekt vám sprostredkuje informácie nielen o významných osobnostiach kraja, o dôležitých historických udalostiach spätých s našim regiónom, ale ponúkne i možnosť vyhľadávania v súčasných i starších periodikách, rešeršiach a dokumentoch s regionálnou tematikou.

Spektrum našich aktivít vás prevedú rubriky Kultúrne podujatia, Literárny klub a Spätné zrkadlo, kde si môžete urobiť vlastný obraz o živote knižnice i v knižnici. Pre tých, ktorí stále váhajú nad výberom dovolenkovej destinácie, je určený rozhovor s Evou Učňovou, ktorá prežila na Islande päť rokov. Pokiaľ je to pre vás príliš ďaleko, prečítajte si aspoň jej knihu, ktorú o tejto inšpiratívnej krajine a jej obyvateľoch napísala.

Pozornosť na nádejných literárnych tvorcov, detských aj dospelých amatérskych spisovateľov, chceme upriamiť cez literárne súťaže s dlhodobou tradíciou a zárukou odborného hodnotenia: Studňa sa tajne s dažďom zhovára a Píšem, píšeš, píšeme. Zaujímavé reportáže ponúkame z Trenčianskych Teplíc, ktoré boli dejiskom významných kultúrnych podujatí. Nezabúdame ani na tradične netradičné podujatie pre deti Noc s Andersenom, z ktorého fotografia sa nachádza na titulnej strane časopisu.

Dodatočne blahoželáme básnikovi, prozaikovi, rodákovi z Trenčína Rudolfovi Dobiášovi k získaniu Ceny ministra kultúry SR za výnimočný prínos v oblasti pôvodnej literatúry a prekladovej tvorby. V medailóne vám predstavíme ochraňára prírody, popularizátora prírodných vied Milana Mikuša, ktorý sa v týchto dňoch dožíva 90 rokov.

Dúfame, že vás ponúkané témy zaujali a prajeme príjemné čítanie!

**Vaša redakcia**



# Vyhlásili NAJKRAJŠIE KNIHY Slovenska za rok 2015

# BIBIANA



Na slávnostnom vyhodnotení súťaže Najkrajšie knihy Slovenska za rok 2015, ktoré sa konalo 28. apríla 2016 v Bratislave, organizátori súťaže udelili osem hlavných rovnocenných cien.

Štyri ceny venovalo Ministerstvo kultúry SR:

- za celkovú výtvarnú a technickú kvalitu knihy získalo ocenenie vydavateľstvo Slovenská pošta Banská Bystrica za publikáciu **Najkrajšie slovenské poštové známky 2005–2014**,
- za vynikajúce ilustrácie v knihe K. Nádaská – J. Michálek: **Čerti, bosorky a iné strašidlá** sa stal držiteľom ocenenia Svetozár Košický,

- za vynikajúcu grafickú úpravu knihy K. Beňová a kol.: **Biedermeier** bol ocenený Palo Bálik,
- za bibliofilské vydanie si prevzali cenu zástupcovia z vydavateľstva M'ART PRINT Veľké Zálužie a Ex Tempore Bratislava za album o výtvarníkovi Albinovi Brunovskom **AB 80**.

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR udelilo ocenenie vydavateľstvu Orbis Pictus Istropolitana Bratislava za učebnice pre 5., 6., 7., a 8. ročník základných škôl (I. Kohanová a kol.: **Nový Pomocník z matematiky**).

Za mimoriadne polygrafické spracovanie

získala cenu Zväzu polygrafie na Slovensku tlačiareň Banská Bystrica za umeleckú monografiu o sklárskom výtvarníkovi Pavlovi Machovi (K. Bajcurová – S. Petrová: **Palo Macho**).

Cena Bibiany za najkrajšiu detskú knihu bola udelená vydavateľstvu BUVIK (M. Rázusová-Martáková – M. Príbúsová: **Ako šlo vajce na vandrovku / O troch prasiatkach**).

Cenu za študentskú prácu od Slovenskej národnej knižnice získali autorky: Miroslava Rudášová (**How deep is ocean?**), Satoko Fukui (**Little fat Squirrel**), Lucia Žatkuliaková (**Spíme, snívame**), Lucia Uhríková (**Kozliatka**).

Do 24. ročníka súťaže sa prihlásilo spolu 123 titulov, najviac z nich v kategórii kníh pre deti a mládež. Kvalitu vizuálnej stránky kníh hodnotilo dvadsať porotcov. Okrem vyššie spomenutých ocenených vybrala porota i Kolekcii Najkrajšie knihy Slovenska 2015, v ktorej sa nachádza dvadsať kníh a päť študentských prác v rôznych kategóriách.

Hlavným organizátorom súťaže Najkrajšie knihy Slovenska je BIBIANA, Medzinárodný dom umenia pre deti. Spoluorganizátori: Ministerstvo kultúry SR, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, Slovenská národná knižnica a Zväz polygrafie na Slovensku.

**Zdroj:** <http://www.bibiana.sk/sk/knizna-kultura/najkrajšie-knihy-slovenska>; <http://skolskyservis.teraz.sk/volny-cas/najkrajšie-knihy-slovenska/26902-clanok.html>; <https://dennikn.sk/446526/toto-su-najkrajšie-knihy-slovenska/>



## KOMENTOVANÝ VÝKLAD ZÁKONA č. 126/2015 Z. z. O KNIŽNICIACH

Ministerstvo kultúry SR uverejnilo na svojich webových stránkach výklad zákona č. 126/2015 Z. z. o knižniciach a o zmene a doplnení zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 38/2014 Z. z. Výklad zákona je dostupný na adrese [http://www.culture.gov.sk/extdoc/6219/Zakon\\_126\\_vyklad\\_platny](http://www.culture.gov.sk/extdoc/6219/Zakon_126_vyklad_platny). Podľa informácií uvedených na portáli [www.infolib.sk](http://www.infolib.sk), prípadné otázky týkajúce sa nejasností výkladu zákona možno poslať na e-mail [jan.molnar@culture.gov.sk](mailto:jan.molnar@culture.gov.sk) alebo [dominika.kaliankova@culture.gov.sk](mailto:dominika.kaliankova@culture.gov.sk). Text výkladu sa bude priebežne upravovať.

**Zdroj:** <http://www.infolib.sk/sk/aktuality/komentovany-vyklad-zakona-c-126-2015-z-z-knizniciach.html>;  
[http://www.culture.gov.sk/extdoc/6219/Zakon\\_126\\_vyklad\\_platny](http://www.culture.gov.sk/extdoc/6219/Zakon_126_vyklad_platny)

## Ochrana osobných údajov používateľov

V súvislosti so zákonom č. 126/2015 Z. z. o knižniciach vydalo Ministerstvo kultúry SR usmernenie týkajúce sa ochrany osobných údajov používateľov.

### Usmernenie:

- poskytuje informáciu k Závaznému stanovisku 1/2010 z 10. mája 2010 vydaného podľa § 38 ods. 1 písm. c) zákona č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov, ktoré je v súčasnosti už neplatné a teda nie je možné ho naďalej aplikovať,
- informuje o skutočnosti, že zákon č. 126/2015 Z. z. o knižniciach v § 18 písm. a) ustanovuje, že knižnica je oprávnená na účel poskytovania knižnično-informačných služieb spracovávať osobné údaje aktívnych používateľov v rozsahu: meno, priezvisko, titul, adresa trvalého bydliska, adresa prechodného bydliska, dátum a miesto narodenia, číslo dokladu totožnosti a jeho platnosť, najvyššie

dosiahnuté vzdelanie, telefónne číslo, emailová adresa, meno, priezvisko a adresa zákonného zástupcu dieťaťa; na spracovanie ďalších osobných údajov, ktoré sú nad rozsah tohto ustanovenia je potrebný súhlas dotknutej osoby – používateľa knižnice; v prípade, že dotknutá osoba (používateľ) súhlas neposkytne, knižnica jej nemôže odoprieť poskytnutie knižnično-informačných služieb v súlade s § 11 ods. 3 zákona č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov,

- uvádza, že súhlas dotknutej osoby (používateľa) sa nevyžaduje v prípade, ak prevádzkovateľ poveruje spracúvaním osobných údajov sprostredkovateľa (a teda dochádza k poskytnutiu osobných údajov inej osobe, ktorá pre knižnicu a v jej mene vykonáva určitú činnosť); pokiaľ by však nešlo o vzťah prevádzkovateľ – sprostredkovateľ, súhlas by bol potrebný na každú spracovateľskú operáciu, ktorú zákon o knižniciach neupravuje, a teda i na sprístupnenie (poskytnutie) osobných údajov ďalším subjektom.

covateľskú operáciu, ktorú zákon o knižniciach neupravuje, a teda i na sprístupnenie (poskytnutie) osobných údajov ďalším subjektom.

V usmernení sa tiež uvádza, že v súlade s § 9 ods. 5 písm. f) zákona o knižniciach môžu obecné knižnice, mestské knižnice, školské knižnice, špeciálne knižnice a ich zriaďovatelia alebo zakladatelia svoje otázky ohľadom ochrany osobných údajov používateľov adresovať regionálnej knižnici, ktorá sa následne môže kedykoľvek obrátiť na Úrad na ochranu osobných údajov Slovenskej republiky.

**Usmernenie je dostupné na webovej stránke Ministerstva kultúry Slovenskej republiky:**

[http://www.mksr.sk/extdoc/6040/Ochran\\_a\\_osobnych\\_udajov\\_pouzivatelov-usmernenie](http://www.mksr.sk/extdoc/6040/Ochran_a_osobnych_udajov_pouzivatelov-usmernenie)

### Zdroj:

<http://www.mksr.sk/posobnost-ministerstva/kulturne-dedicstvo-/kniznicny-system/dokumenty-f1.html>

## VYHLÁŠKA MINISTERSTVA KULTÚRY SR č. 201/2016 Z. z. o spôsobe vedenia odbornej evidencie knižničných dokumentov

V Zbierke zákonov SR bola uverejnená nová vyhláška Ministerstva kultúry SR č. 201/2016 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o spôsobe vedenia odbornej evidencie knižničných dokumentov a o revízii a vyradovaní knižničného fondu v knižniciach s účinnosťou od 1.7.2016. Vyhláška sa nachádza i na webe MK SR - <http://www.culture.gov.sk/vdpc/243/vyhlasaky-v-oblasti-kniznicneho-systemu-14f.html>

Nová vyhláška nahrádza vyhlášku Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 421/2003 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o spôsobe vedenia odbornej evidencie, vyradovaní a revízii knižničného fondu v knižniciach a ktorá bola zrušená pred rokom 1. 7. 2015.

### NIKTORÉ ZMENY A SPRESNENIA, KTORÉ ZAVÁDZA NOVÁ VYHLÁŠKA:

- vyhláška vymedzuje, v ktorých prípadoch knižnica vedie v odbornej evidencii digitálny dokument, odborne ho eviduje vtedy, ak je na fyzickom nosiči, v elektronickom dátovom úložisku knižnice alebo ak k nemu knižnica nadobudla trvalé prístupové práva,
- odborná evidencia sa vedie v elektronickej alebo listinnej podobe, podobu vedenia odbornej evidencie podľa novej vyhlášky určuje štatutárny orgán alebo písomne ním poverená osoba,
- prírastkový zoznam obsahuje povinné nasledovné identifikačné údaje o knižničnom dokumente: prírastkové číslo, signatúru (ak sa nezhoduje s prírastkovým číslom), meno a priezvisko autora a názov, vydavateľské údaje (miesto vydania, označenie vydavateľa, rok vydania), cenu, spôsob nadobudnutia, dátum zápisu,
- prírastkový zoznam môže, ale nemusí obsahovať identifikačné údaje ako ISBN, ISSN, ISMN, jazyk knižničného dokumentu, údaje o prílohách, poznámku o vyradení,
- zoznam úbytkov obsahuje povinne tieto identifikačné údaje o vyradenom dokumente: poradové číslo, prírastkové číslo, signatúru (ak sa nezhoduje s prírastkovým číslom), meno a priezvisko autora a názov, dátum zápisu do zoznamu úbytkov,
- zoznam úbytkov môže obsahovať aj nepovinné identifikačné údaje: dôvod vyradenia s odkazom na doklad o vyradení, cenu,
- zoznam úbytkov a zoznam vyradených knižničných dokumentov (zoznam vyradených knižničných dokumentov sa myslí ako samostatný zoznam, ktorý sa vypracováva pri hromadnom vyradovaní a následne sa prikladá k zoznamu úbytkov a tvorí neoddeliteľnú súčasť zoznamu úbytkov) sa odsúhlasuje podpisom štatutárneho orgánu alebo inej osoby písomne poverenej štatutárnym orgánom,
- pomocnú odbornú evidenciu tvorí evidencia výpožičiek (eviduje sa meno a priezvisko používateľa, číslo čitateľského preukazu alebo identifikačnej karty používateľa, prírastkové číslo alebo signatúra, ak sa nezhoduje s prírastkovým číslo alebo identifikačný kód knižničného dokumentu, dátum výpožičky a vrátenia vypožičaného knižničného dokumentu), evidencia došlých čísel periodík (eviduje sa názov, podnázov, rok, ročník, periodicita a ISSN, došlé čísla periodík, údaje o dodávateľovi, cena) a iná odborná evidencia (napr. ak knižnica realizuje výmenu publikácií s výmennými partnermi, pomocná odborná evidencia

obsahuje: poradové číslo, meno a priezvisko autora, názov, miesto a rok vydania, dátum zápisu, cenu, údaje o odoslaní, odkaz o nadobudnutí),

- plán čiastkových revízií určuje štatutárny orgán alebo iná osoba písomne poverená štatutárnym orgánom tak, aby sa zabezpečila úplnosť revízie knižničného fondu podľa § 14 ods. 2 zákona č. 126/2015 Z. z. o knižniciach,
- revíziu knižničného fondu vykonáva revízna komisia zložená najmenej z troch členov, predsedu a ďalších členov revíznej komisie vymenúva a odvoláva štatutárny orgán alebo iná osoba písomne poverená štatutárnym orgánom,
- zápisnica o výsledku revízie obsahuje okrem iného i lehotu na odstránenie nedostatkov zistených revíziou,
- záznam o odstránení nedostatkov zistených revíziou sa prikladá k zápisnici o výsledku revízie,
- návrh na vyradenie a zoznam vyradovaných knižničných dokumentov vypracúva vyradovacia komisia zložená najmenej z troch členov, pričom jej predsedu a ďalších členov vymenúva a odvoláva štatutárny orgán alebo osoba ním písomne poverená,
- na základe návrhu vyradovacej komisie a rozhodnutia štatutárneho orgánu alebo inej osoby písomne ním poverenej sa knižničný dokument vyraduje.

#### Zdroj:

<http://www.infolib.sk/sk/aktuality/vyhlaska-ministerstva-kultury-sr-c-201-2016-z-z-sposobe-vedenia-odbornej-evidencie-kniznicnych-dokumentov.html>

<http://www.mksr.sk/vdoc/243/vyhlasaky-v-oblasti-kniznicneho-systemu-14f.html>

# PREČÍTALI SME ZA VÁS

## Aktuality (nielen) z knižničného sveta

### ŽIVÉ KNIŽNICE

Aj na Slovensku zaujala odborníkov myšlienka tzv. Živej knižnice. Prvotný nápad pochádza z Dánska, kde je budovanie týchto „knižníc“ súčasťou projektu *Zastavte násilie*. Cieľom tohto projektu je boj proti násiliu, predsudkom, stereotypom, a to formou rozhovorov rôznych typov ľudí, medzi ktorými by inak pravdepodobne nikdy nedošlo k interakcii. Myšlienka je založená na bežnej praxi vo verejných knižniciach – k dispozícii je katalóg „kníh“ s ich krátkym popisom (knihami sú ľudia s určitou životnou skúsenosťou, často s ťažkým životným údelom a spoločnosťou „zaškatulkovateľní“). Títo ľudia súhlasili s tým, že sa budú rozprávať s čitateľom knižnice a odpovedať pri tejto „výpožičke“ na otázky. Rozhovor prebieha tvárou v tvár, jeho cieľom je rozšírenie obzoru čitateľov, vzdelávanie, nachádzanie niečoho spoločného. *Živé knižnice* sú špeciálnymi akciami verejných knižníc; pokiaľ má knižnica záujem o podobnú aktivitu, musí najprv knižnica kontaktovať Organizáciu ľudských knižníc a zaregistrovať sa. Tá okrem povolenia poskytne knižnici i pomoc a podporu pri samotnej organizácii akcie. Tieto aktivity podporujú tolerantný pohľad na svet a umožňujú pochopiť neznáme a zložitú životnú situáciu.

(Čtenář - ročník 68, č. 6/2016, s. 239)

### KNIŽNICA NA FACEBOOKU

Štátna knižnica v Berlíne má už piaty rok svoju stránku na Facebooku a úspešne ju



využíva k propagácii činnosti knižnice. U dnešnej mladej generácie vyhrávajú netradičné správy, ktoré zavŕňajú bulvárom. Počiatky budovania stránky Štátnej knižnice na Facebooku boli ťažké; počet fanúšikov rástol pomaly, ale vytrvalo. Spočiatku sa jednalo iba o možnosť vyskúšať niečo nové, ale v roku 2014 zverejnila Štátna knižnica novú Stratégiu sociálnych médií, ktorá zahŕňa i komunikáciu s užívateľmi na sociálnych sieťach. Knižnica chce osloviť predovšetkým mladých používateľov a stretávať sa s nimi v ich virtuálnom svete. Facebooková stránka sa postupne stala dôležitým komunikačným kanálom a pre mnohých i jediným. Používatelia tu kladú otázky, okamžite dostávajú informácie a priamu reakciu knižnice vítajú. Odpovede môžu čítať ďalšie stovky používateľov. Obsah stránky dnes tvorí menší tím voľne združených kolegov z celej knižnice. Knižníci pochopiteľne

musia dodržiavať platnú legislatívu – predovšetkým z oblasti autorského práva, takže nemôžu kopírovať všetky obrázky, ako je na Facebooku často zvykom. Knižníci si na tento moderný komunikačný kanál už zvykli a oceňujú na ňom predovšetkým rýchlu spätnú väzbu od používateľov.

(Čtenář - ročník 68, č. 6/2016, s. 239)

### PATRÓNI AKVIZÍCIE

Univerzitná knižnica v Helsinkách pripravila novú akvizíciu politiku, ktorá bude využívať pri nákupe fondu tzv. patrónov. Účelom tejto novej stratégie je maximálne hospodárne využitie zakúpeného fondu, o ktorom budú rozhodovať vysokoškolskí pedagógovia, študenti, výskumní pracovníci a ďalší zamestnanci univerzity, ktorí potrebujú knižničné fondy pre svoju prácu. Z ekonomických dôvodov nie je možné zakúpiť všetky potrebné dokumenty, a tak je výber patróna pre riadenú akvizíciu veľmi dôležitý. Knižnica predpokladá, že túto novú stratégiu bude každým rokom revidovať a budú sa meniť patróni pre jednotlivé odbory. Univerzitná knižnica v Helsinkách je pochopiteľne otvorená pre všetkých záujemcov, ale musí reflektovať potreby a záujmy univerzity. Svojou akvizíciu politikou pôsobí v prospech otvorenej vedy. Chce maximálne zviditeľniť svoje fondy, zaistiť ich dostupnosť a propagovať výsledky univerzitných výskumných prác.

(Čtenář - ročník 68, č. 5/2016, s. 199)

Rubriku pripravila MARKÉTA DUFFEKOVÁ



# Trenčianska knižnica ponúka nové služby

## REGIO knižnica

Každý, kto hľadá cestu k prameňu poznania reálií Trenčianskeho kraja, môže od druhej polovice marca využiť jedinečnú databázu. Nová elektronická služba „REGIO knižnica“ sa nachádza na webe Verejnej knižnice M. Rešetku v Trenčíne (VKMR) [www.vkmr.sk](http://www.vkmr.sk). Predstavuje originálnu, autentickú a hlavne vždy otvorenú bránu do duše regiónu. Jej hlavný prínos spočíva v rôznorodosti zdrojov dostupných na jednom mieste.

REGIO knižnica vás zoznámí s významnými osobnosťami, pamätnými udalosťami, súčasnými i dobovými periodikami, rešeršami s regionálnou tematikou, knižnými novinkami či inými zaujímavosťami spätými s našim krajom. Archivované periodiká vrátane niekdajších podnikových novín navyše predstavujú autentickú sondu do

regionálnej histórie, ktorej čaro sa neraz skrýva iba medzi riadkami.

Kto chce hľadať podrobnejšie, príde si na svoje počas osobnej návštevy knižnice na Jaselskej ulici, kde okrem iných disponujú všetkými číslami Trenčianskych novín od roku 1960 či legendárnym Hlasom kováčov - časopisom pracujúcich továrni strojárnej techniky, koncernového podniku TOS Trenčín.

Tromfom databázy je digitálny fond, zobrazujúci unikátny a zároveň prirodzený atribút modernej kultúrno-vzdelávacej inštitúcie s pôsobnosťou v rámci Trenčian-

skeho samosprávneho kraja. Poslaním fondu je poskytnúť čitateľom nový - elektronický rozmer knižnično-informačných služieb prostredníctvom sprístupnenia publikácií, ktoré vznikli na pôde VKMR, prípadne sa na ich vydaní trenčianska knižnica podieľala.

Jednotlivé sekcie pripomínajú „kamené“ oddelenia knižnice a základné delenie knižničného fondu. Ich spoločným menovateľom je obsah s regionálnou tematikou – či už v podobe autora, inšpirácie, ideového zamerania alebo predmetu výskumu.

Spustenie digitálneho fondu predznamenáva zvyšovanie kapacity. Podľa webu knižnice je jeho víziou priebežná digitalizácia vybraných historických dokumentov s cieľom zachovať, resp. podnieť hlbšie poznávanie dedičstva regiónu vrátane jeho kultúrnej identity.



## ODLOŽTE si u nás knihu

Ak nemáte čas hľadať knihy na policiach, môžete využiť našu novú službu „Odlož si knihu“. Stačí pritom absolvovať len pár jednoduchých krokov. V on-line katalógu VKMR si vyhľadajte knihy, o ktoré máte záujem (a nie sú vypožičané) a potvrďte funkciu „objednaj odloženie“. Na základe vašej objednávky knihy pripravíme a odložíme potvrdzujúci e-mail.

Službu môžu využívať iba registrovaní poskytovatelia služieb. Doba na prevzatie odloženého dokumentu je 5 dní.

**Katalóg**

Súborný katalóg TSK  
 CTK v Myjave  
 GMAB v Trenčíne  
 Hornonitrianska knižnica Prievidza  
 Hornonitrianske múzeum v PD  
 Hvezdáreň v Partizánskom  
 Považská knižnica v PB  
 Považské osv. stredisko v PB  
 RKC v Prievidzi  
 Trenčianske múzeum  
 Trenčianske osv. stredisko  
 VKMR v Trenčíne  
 Vlastivedné múzeum v PB

Názov : **Babylon 1 / Margita Figuli**  
 Hlavný autor : **Figuli, Margita, 1909-1995**  
 Vydanie : 5. vyd.  
 Nakl. údaje : Bratislava : **Slovenský spisovateľ**, 1969  
 Rozsah : 468 s.  
 MDT : 821.162.4-31  
 Pr. heslá : **romány historické slovenské**

Zobraz ďalšie informácie o hlavnom autorovi

LOKÁCIA EXEMPLÁROV	Signatúra	Prir.číslo	Status	
pobočka Dlhé Hony Trenčín	Pr	76125	Voľná	objednaj odloženie
pobočka Kubra Trenčín	Pr	105211	Voľná	objednaj odloženie
Jaselská ul. 2 - beletria Trenčín	Pr	86901	Objednané	
<b>Vo všetkých pracoviskách :</b>			3	

# KNIŽNICA opäť OTVORILA LETNÚ ČITÁREŇ verejnosti i novým výzvam

„Čo sa stane raz, už sa nikdy stať nemusí. Čo sa však stane dvakrát, iste sa stane aj do tretice.“ Výrok spisovateľa Paula Coelho predznamenáva, že návštevníci letnej čítarene v Trenčíne sa po predchádzajúcich ročníkoch môžu tešiť na ďalšie zážitky pod holým nebom.

Vo Verejnej knižnici Michala Rešetku v Trenčíne (VKMR) opäť uisťujú, že kto číta (nielen Alchymistu), ten vie. Objavovať i oddychovať. Oblíbená služba vo dvore knižnice na Jaselskej ulici bude tradične dostupná bezplatne a pre všetkých od 6. júna do 8. septembra.

Oáza pokoja v historickom centre mesta čaká na návštevníkov dva dni v týždni - každý pondelok a štvrtok. Popri harmonizovaní pešej zóny chce naďalej poskytovať priestor na realizáciu všetkým generáciám vrátane posedenia pri novinách a časopisoch pod holým nebom.

Tohtoročné čitateľské menu letnej čítarene získalo na kvalite i kvantite. Knihy z burzy dochucujú regionálne obecné a mestské noviny, ako aj štyridsať priebežne aktualizovaných titulov periodík. Dosiaľ rekordný počet denníkov, týždenníkov, odborných časopisov a voľnočasových magazínov uspokojí kritériá čitateľov všetkých žánrov. Počnúc mamičkami s deťmi, cez motoristov, cestovateľov, záhradkárov, architektov, športových nadšencov, záujemcov o históriu až po rybárov. Výnimočná ponuka je výsledkom marketingovej spolupráce s viacerými slovenskými vydavateľstvami a partnermi.

V letnej čitárni sa budete môcť znovu cítiť ako v záhrade. Okrem okrasnej zelene jej kolorit dotvoria slnečnice. Ďalšiu strategickú novinku, tento raz technického charakteru, predstavuje rolovateľná markíza, ktorá v priebehu leta zvýši komfort čitateľov v podobe úkrytu pred priamymi slnečnými lúčmi.

Jedinečný projekt spustila trenčianska knižnica v júni 2014 po vzore viacerých európskych i slovenských miest. Počas prvých dvoch sezón letnú čitáreň navštívilo 669 záujemcov, pričom v porovnaní

**LETNÁ ČITÁREŇ** • knihy • noviny • časopisy [www.vkmr.sk](http://www.vkmr.sk)

**Vonku, bezplatne a pre všetkých!**  
Od 6. júna do 8. septembra každý pondelok a štvrtok.

Relaxujte harmonicky a doprajte Vašej prechádzke mestom pridanú hodnotu!

**KTO ČÍTA, TEN VIE. KTO VIE, TEN ODDYCHUJE V KNIŽNICI POD HOLÝM NEBOM.**

Dvor Verejnej knižnice M. Rešetku, Jaselská 2, Trenčín



## MEDIÁLNI A MARKETINGOVÍ PARTNERI TRENČIANSKEJ KNIŽNICE POD HOLÝM NEBOM '2016



s premiérovým ročníkom služba vlni zaujala o dvadsať percent viac čitateľov. K navodeniu autentickej atmosféry prispievajú aj drevené držiaky na tlačoviny, pripomínajúce rekvizitu z pôvodnej čítarene, ktorá tvorí súčasť knižnično-informačných služieb trenčianskej knižnice od januára 1937. Atraktívna lokalita v područí hradu spĺňa oddychovú

i poznávaciu funkciu. Keďže Verejná knižnica M. Rešetku je oficiálnym informačným miestom Trenčianskeho samosprávneho kraja, miestni aj turisti tu nájdu všetky základné informácie a publikácie o trenčianskom regióne. V prípade priaznivého počasia sa letná čitáreň osvedčila ako žiadané dejisko besied s osobnosťami kultúrneho života.

Rubriku pripravil: PETER MARTINÁK

Foto: archív VKMR



# Rodáčka zo Zlína vymenila pohodlie domova za ISLANDSKÚ EXOTIKU

Za školu života si zvolila krajinu ohňa a ľadu. Počas piatich rokov na Islande spoznala seba i prostriedky spoločenskej manipulácie. Členka Syndikátu novinárov Českej republiky EVA UČŇOVÁ sa o svoje cestovateľské zážitky podelila v knihe rozhovorov.

• **Prečo ste sa v roku 2007 rozhodli pre grantový program „Mládež v akcii“ práve na Islande?**

Môj život do ukončenia štúdia na vysokej škole bežal podľa očakávanej spoločenskej normy - nevybočovať príliš z radu. Následne som si uvedomila, že predtým, ako naskočím do pracovného kolobehu, treba urobiť niečo bláznivé a spoznať samú seba. Chcela som sa naučiť angličtinu a zároveň odísť niekde ďaleko, kam sa už nikdy nepozriem. Island moje požiadavky spĺňal. Deväťdesiat percent populácie hovorí plynule anglicky. Keďže životné náklady sú tam obrovské, myslela som si, že sa tam už nedostanem.

• **Čo vás inšpirovalo k napísaniu knihy formou rozhovorov? Má počet respondentov (9) nejaký špeciálny význam?**

Mala som potrebu písať skutočné príbehy. Oslovila som priateľov, ktorých som spoznala na Islande. Máme spoločné zážitky v dobrom i zlom. Všetci sme nastúpili na cestu sebaobjavovania v inej kultúre. Práve

v ich príbehoch vidím výpovednú hodnotu práce, pretože cudzí človek sa vám tak neotvorí. Súčasný svet je médiami nastavený tak, že ľudia prahnú po senzáciách a často nedokážete rozoznať, čo je ešte pravda. Vadí mi to. Kniha mala obsahovať i náhodné príbehy mnou vytypovaných osobností, napr. islandského šéfkuchára či novinárky, bohužiaľ z našej spolupráce zišlo a dostala som sa na výsledný počet respondentov.

• **Váš návrat z Islandu do Českej republiky v roku 2012 sa zrodil dosť narychlo. Nezmočňuje sa vás niekedy pocit, že ste tam zanechali rozpísaný životný príbeh, resp. neuvažujete o ďalšom návrate?**

Island ma naučil neplánovať. Kto veľmi plánuje, akurát je nešťastný, keď to nejde tak, ako by malo. Naopak som nesmierne rada, že ma naučil byť flexibilnou. V tej dobe sa zhoršil zdravotný stav môjho otca. Dostala som jasný impulz, že musím ísť domov. Intuícia človeka navedie na správnu cestu. Človek v krízových situáciách pochopí, že rodina je na prvom mieste. Je to dané aj výchovou. Otec zomrel o dva mesiace neskôr. Nebyť nablízku rodičom by bola pre mňa životná prehra. Že som nenašetrila viac peňazí? Tie ma šťastnou neurobia.

• **Kniha má podtitul Život s nádychom ľadu. Do akej miery ľad ovplyvňuje život**

**človeka na Islande a aké sú rozdiely jeho bezprostredného vnímania z pohľadu domorodcov a cudzincov?**

Život Islandanov ovplyvňuje drsná príroda. Oni si to uvedomujú a snažia sa jej prispôbiť. To iba my si myslíme, že všetko sa točí okolo nás a nevnímame zákony prírody.

• **Čo dokáže ľudí žijúcich na ostrove ľadu najviac rozpáliť?**

Islandania sú veľmi pozitívni, prvotne nezdrary ich neodradia. Keď sa nedarí, to nevadí.

• **Zmenil vás päťročný pobyt na Islande?**

Určite. Bola som odkázaná sama na seba, stala som sa odolnejšou. Mala som šancu spoznať svoje možnosti a hranice. Taktiež som pochopila silu a moc médií. Počas výbuchu vulkánu pod ľadovcom Eyjafjallajökull v roku 2010 väčšina obyvateľov ostrova o ničom nevedela. Dozvedela som sa o tom sprostredkovane od známych, ktorí ma kontaktovali. Médiá boli zahltené správami, že napríklad bez rúšok sa nedá vychádzať z domu. Islandania napriek tomu začali k sopke organizovať najrôznejšie výlety pre turistov.

• **Ak by ste Island mali charakterizovať tromi slovami, ktoré by to boli?**

Ticho, energia, inšpirácia.

PETER MARTINÁK

Foto: archív VKMR



## Seniori z Trenčianskeho kraja súťažili v prednese poézie a prózy



Dôchodcovia z trenčianskeho regiónu stoja na prahu hodnotnej tradície. Po vlaňajšej premiére sa aj počas tohtoročného marca, mesiaca knihy, predviedli v prednese poézie a prózy. Dejiskom krajskej prehliadky recitujúcich seniorov bola 9. marca 2016 Verejná knižnica Michala Rešetku v Trenčíne (VKMR) v zriaďovateľskej pôsobnosti Trenčianskeho samosprávneho kraja.

Podujatie, ktoré staršiu generáciu mobilizuje a zároveň posilňuje na duchu, zorganizovala Krajská organizácia Jednoty dôchodcov na Slovensku Trenčín (KO JDS) v spolupráci s VKMR a Miestnym odborom Matice slovenskej v Trenčíne (MO MS). Za motto si zvolilo citat spisovateľa Svetozára H. Vajanského „*Ani perly nebývajú veľké, neporážajú veľkosťou, ale vnútornou hodnotou*“. Ako doplnila predsedníčka KO JDS Mgr. Anna

Prokešová, umelecký prednes literárneho textu cibrí pamäť, výrazové schopnosti a kultúru rečového prejavu. Prináša pritom radosť a formuje pozitívny prístup k vlastným schopnostiam.

Prehliadky prednesu pôvodnej slovenskej literatúry sa zúčastnilo pätnásť amatérskych recitátorov – reprezentantov všetkých okresných organizácií KO JDS. V porovnaní s mužmi mali ženy medzi súťažiacimi dvojnásobné zastúpenie. Z hľadiska žánru ich výberu dominovala poézia, pričom dvaja seniori sa predstavili s vlastnou tvorbou. Trojčlenná porota v zložení - Mgr. Mária Kubelová, Mgr. Matilda Klimáčková, Mgr. Margita Lamačková kládla najväčší dôraz na dramatickú prípravu predlohy, tvorivosť recitátora i jeho rečovú techniku. „Okrem pôsobivosti a kontaktu s poslucháčom oceňujeme samotnú schopnosť interpre-

tácie rozsiahlych textov. Pozitívne hodnotíme aj inšpiráciu v dielach veľkánov slovenskej literatúry na čele so Sládkovičovou Marínou alebo Bottovou skladbou Smrť Jánošíkova,“ priblížila predsedníčka poroty Mgr. Mária Kubelová.

Do celoslovenského finále z Trenčianskeho samosprávneho kraja (TSK) postúpili Mária Blaškovičová (Trenčín) a PhDr. Ľubica Juríčková (Považská Bystrica). Skrátka však neprišiel nik, každý účastník prehliadky dostal pamätnú plaketu. Podujatie moderovala predsedníčka MO MS Janka Poláková, o hudobné entrée sa postaral žiak Základnej umeleckej školy Karola Pádivého v Trenčíne Kristián Ovádek v korepetícii Mgr. Milice Ilčíkovej. Úrad TSK zastupovala Jana Bartošová z oddelenia kultúry.

**PETER MARTINÁK, Foto: archív VKMR**  
In: **Obecné noviny, č. 11-12/2016, s. 27.**

## Vo verejnej knižnici uviedli kroniku trenčianskeho futbalu

Do vitríny slovenskej (športovej) literatúry pribudol nový klenot v podobe sprievodcu trenčianskymi futbalovými dejinami. Esenciu najpopulárnejšej kolektívnej hry, defilé generácií, pozadie víťazstiev i malých športových tragédií v kombinácii s radosťou z pohybu počas minulých desaťročí prináša publikácia 110 rokov trenčianskeho futbalu.

Trenčiansky futbal opäť zažiaril. Tento raz však nebodoval na ihrisku, ale na pôde Verejnej knižnice Michala Rešetku v Trenčíne. Jedenásť desaťročí histórie loptového fenoménu v meste pod hradom Matúša Čáka je komplexne zachytených v 528-stranovej knižke. Plnenie trenčianskych futbalových snov sa podujal spísať autorský kolektív pozostávajúci zo zostavovateľa

Jozefa Hanko a členov Martina Galajdu, Romana Mazáka a Petra Martináka. Slávnostné uvedenie kroniky prilákalo do knižnice celú trenčiansku futbalovú rodinu. Nechýbali zástupcovia jej „zlatej generácie“, bývalí hráči a funkcionári, vychádzajúca hviezda domácej futbalovej scény Matúš Bero, predstavitelia klubu AS Trenčín či množstvo fanúšikov.





Zľava: zostavovateľ knihy J. Hankočí, riaditeľ Úradu TSK J. Gerlici, Júlia Maliariková, generálny manažér AS Trenčín R. Rybníček, bývalý hráč Jednoty Trenčín V. Masný.

Nekrstilo sa inak, než symbolicky pomiešanou umelou a živou trávou zo všetkých troch trenčianskych futbalových ihrísk, na ktorých sa v súčasnosti odohrávajú majstrovské zápasy. Podujatia sa osobne zúčastnila aj žijúca legenda, strieborný olympionik z Tokia 1964 a niekdajší útočník Jednoty Trenčín Vojtech Masný. Jedného zo sponzorov vydania publikácie - Trenčiansky samosprávny kraj (TSK) zastupoval riaditeľ Úradu TSK Juraj Gerlici. Kniha obsahuje množstvo cenných a dosiaľ nepublikovaných historických pra-

meňov, vrátane fotografií, článkov, listín a osobných svedectiev, pričom historograficky nadväzuje na dielo Jaroslava Raftla. „Takáto ucelená knižka, výslnie trenčianskeho futbalu, vychádza po 51 rokoch. Myslím si, že sa nám túto dlhú dobu podarilo s autorským kolektívom podchytiť. V knižke spájame všetky trenčianske kluby a tým aj rozširujeme futbalovú rodinu,“ teší sa zostavovateľ monografie. „Za tú krátku históriu, čo sme pri kluboch, je táto knižka jedno z najväčších ocenení, ktoré klub mohol dosiahnuť.“

Samozrejme, jedna vec sú trofeje, ktoré sú pre ľudí a fanúšikov fantastickým ocenením, druhá vec je táto knižka. Sme radi, že ju takýmto spôsobom uvádzame do života a do galérie futbalového klubu AS Trenčín,“ prihovril sa prítomným počas stretnutia generálny manažér FK AS Trenčín Róbert Rybníček.

Slávnostný punc kultúrno-športovému popoludniu vo verejnej knižnici hudobným vstupom dodali Júlia Maliariková a Jana Karlíková.

**PETER MARTINÁK, Foto: archív VKMR**



Matúš Bero so svojou fanúšičkou vo VKMR

## Noc literatúry v Trenčíne začala ešte pred zotmením

Do 10. ročníka celoeurópskeho projektu, charakteristického verejným čítaním na netradičných miestach, sa štvrtý raz zapojili aj Trenčania. Literárny pochod za dielami súčasných európskych autorov neobišiel ani piváreň či galériu. Úvodné slovo patrilo v letnej čítarni Verejnej knižnice M. Rešetku Milanovi Stanovi. Výtvarník a humorista z Kálnice popri prezentácii svojej tvorby prečítal úryvok z dvojrománu čiernohorského autora Andreja Nikolaidisa - Syn, Príchod. „Knižka je trošku iného rázu, ako píšem ja. Zaujalo ma, že na podujatie prišlo veľa ľudí vrátane mojich rodákov a priateľov z okolia Trenčína,“ povedal šéfredaktor legendárneho humoristicko-satirického časopisu Kocúrkovo. Ako vysvetlil, tento názov sa

mu po roku 1989 priam núkal, lebo prezliekanie kabátov je pre Slovensko najtypickejšie. „Keď viete ľudí rozosmiať, získate si ich srdcia. U nás v Kálnici bol humor kedysi každodennou súčasťou života. Moji rodičia pochádzali z mnohopočetných rodín, keď som išiel po dedine s babkou, hovorila mi - pozdrav aj túto tetku, to je naša rodina. Postupne som zistil, že moja rodina je asi trištvrté dediny,“ doplnil s úsmevom Stano, ktorý vyše štyridsaťročnú oddanosť krajinomalbe zhrnul vlni do knižky Chvála krajiny.

Štafetu čítajúcich osobností v rámci tohtoročnej Noci literatúry v Trenčíne prevzali fotograf a básnik Ján Tluka v mestskej veži, rozhlasový redaktor Ctibor Michalka v Centre pre rodinu, moderátorka Zuzana

Laurinčíková v Klube Barbar a rozhlasový redaktor Peter Michalík v Galérii M. A. Bazovského. V záhrade Centra pre rodinu prispel k podmanivej atmosfére západu slnka s knihou pri sviečkach sochár Dominik Monček. „Som rád, že ste sa rozhodli venovať čas spojeniu možno na prvý pohľad nespojitelných umeleckých žánrov - sochárstva a literatúry. Keď sa nad tým zamyslíte, uvedomíte si, že socha je v podstate básnickou rečou sochárových rúk a duše a literatúra často modelovaním alebo tesaním spisovateľových myšlienok do podoby literárneho diela,“ metaforicky zhrnul Michalka.

**PETER MARTINÁK**

**Foto: archív VKMR**

**In: Trenčianske noviny, č. 20/2016, s. 4.**





## FOTOGALÉRIA PODUJATÍ VO VKMR V I. POLROKU 2016



Beseda „Ja nič, ja muzikant“ s Braňom Jobusom



Prednáška Jozefa Valucha „Liečebné hladovanie“



Prednáška Emíre Khidayer „Blízky východ, migranti a my“



Beseda s trenčianskou rodáčkou Evou Bodnárovou



Prezentácia knihy Pavla Dvořáka „Lovci mamutov a tí druhí“



Srí Lanka očami cestovateľky Ireny Chrapanovej



Prezentácia povesti Vlada Kulíška „PORRO - hradný šašo“



Seminár Okno nielen do archeológie v rámci sympózia Ora et Ars



## RECENZIA / RUDOLF DOBIÁŠ: Utrpenie mladého spisovateľa

## Ján Beňo: Život s kufrom. Milanum, 2015

Pri čítaní najnovšej knihy spisovateľa Jána Beňu Život s kufrom som si nevdojak uvedomil, že jeho hrdina - asistent Juraj Belan - má niečo spoločného s Goetheho Utrpením mladého Werthera i s Utrpením mladého poeta Jozefa Urbana. Ján Beňo sa k spomínaným autorom - možno bez toho, aby si to uvedomoval - priradil. Vyznanie hrdinu Beňovho príbehu Juraja Belaja „Ja a kufor jedno sme“ akoby napovedalo, že ošúchaný hnedý kufor z hrubej lepenky nie je nejakou obyčajnou vecou, alebo relikviou, ale metaforou, ktorá rozpätím svojich krídiel zastrešuje desaťročia autorovho života.

Autor upozorňuje, že sen, ktorý hrdinu románu Juraja Belaja jednej noci zobudil zo spánku, „sa zrodil po mnohých rokoch, avšak oficiálny rozprávač, asistent Juraj Belan, ktorý nás privíta v meste pri Hrone, nás uisťuje, že „bol čerstvý ako práve upečený chlieb“. V tom sne sa cestou ku „dvojiročnej sotva polovysoké škole“ stretne s Ferom Drábom, bývalým krčmárom v dedinke, v ktorej vyrástla Jurajova matka. To, pravdaže, neveští nič zlého, nebyť toho, že Dráb práve ide od súdruha Dangla. A súdruh docent a vedúci katedry Dangl, je hrdina Trate mládeže, a taký má všade slovo, a asistent Juraj, iniciátor večernej pyžamovej revolúcie vo vysokoškolskom internáte, ktorú niektorí funkcionári dokonca považovali za protištátnu, odvtedy „viac vedome ako podvedome“ v podivnom meste, ďaleko od Bratislavy, kam ho - podľa Belajovho názoru - za trest poslali po absolvovaní vysokej školy, čaká na potvrdenie trestu - obálku s výpoveďou zo školy i z mesta. Atmosféra všadeprítomného strachu v päťdesiatych rokoch má vplyv na správanie sa ľudí, v spoločenských stykoch dominuje pretváрка, čo presakuje aj do kontaktného jazyka v podobe ironických, ba aj satirických fráz. To zručne a stručne využíva autor v dialógoch, čím jeho románové postavy a postavičky získavajú na dôveryhodnosti, román na sviežosti a zdĺhavé meditácie hlavného hrdinu na šťavnatosť. Kufor, okrem iného, plní aj úlohu trezoru, v ktorom autor ukrýva svoje dva zápisníky - čierny a červený - ktorým zveruje svoje najintímnejšie tajomstvá, ale aj „rôznorodé zápisky a výpisky z kníh, časopisov, popritom také i onaké, jasavé i boľavé nálady a výlevy“. Ale najväčšmi ho trápi prázdny zošit. „Prečo nerobil to, čo mal



J. Beňo (vľavo)  
s R. Dobiášom  
v trenčianskej  
kníhni

robiť v prvom rade, keď sa oslobodil od vysokoškolských povinností a mohol po tichu a voľnejšie ísť za cieľom, ktorý ho už roky najväčšmi lákal?“ vyčíta autor svojmu hovorcovi Belajovi. Niežeby nič nerobil. Robil predsa inštruktora na lyžiarskych výcvikoch, v troch mestách prednášal na školení učiteľov, viedol skupinu recitátorov na Wolkrov Prostějov, športuje so študentmi na atletickej dráhe, s cékáem bol v Berlíne aj v Moskve a Leningrade, s Mikim čítal básne Tadeusza Rożewicza, v Robotníckom dome organizoval umelecké večery. Ale ani všetko toto jeho pracovné úsilie nestačilo zhasiť požiar v jeho srdci. Eva, zdroj autorovho citového vlnenia a čoraz častejšieho trápenia, sa premenila na zhasínajúcu hviezdu na tmavnúcej oblohe jeho života. Nenaplnená láska priložila svoje polienko k iným tragickým udalostiam jeho života, akými bola matkina tragická a otcova predčasná smrť. Spomínaná Eva, astronómka, ktorá v ostatných rokoch vysokoškolského štúdia stála po Jurajovom boku, odišla za svojim Milanom. Ajhľa, koľko dôvodov pre smútok! Z Evinho posledného listu sa dozvedel, že pokoj mu nedožičí ani predsa straníckej organizácie na bývalej Jurajovej vysokej škole, ten sa totiž poponáhľal napísať list riaditeľke observatória, aby jej oznámil, že „vedenie školy vie o stykoch svojho zamestnanca asistenta Juraja Belaja s mladou pracovníčkou observatória, upozorňuje súdružku riaditeľku, že sa jedná o nezodpovedné individuum s pochybnou kádrovou minulosťou...“ Pripíšme k tým nešťastiam ešte trýzeň z poznania, koľkí autori v Belajovom veku už boli úspešnými spisovateľmi, zatiaľ čo on sa zmohol iba na akési dve noticky a máme dôvod prinajmenšom na Belajovu klinicky potvrdenú depresiu a prinajhoršom dôvod na samovraždu.

V druhom bystrickom roku, v pracovni,

v ktorej Belaj aj spával, zablikal aj autorov básnický talent a pud sebazáchovy. Uvedomil si, že je najvyšší čas rozťať uzol, ktorý mu zväzoval ruky a nohy a trápil srdce. Eva odišla. Aj on odíde. Kam? Predsa do Bratislavy, tam, „kde mi bolo viac dobre ako zle, alebo naopak?...Budem písať poviedky. Vidiek, problémy inteligencie, príroda. Aj trochu lyriky v epike. Odchádza ako sirota, ktorú už sirotou nikto nenazve. „Všetko smútok, smútok, smútok. Mŕtvi rodičia, fakulta, márne roky s Evou, stále iba smútok...“

Všimli ste si? Trochu lyriky v epike. To je Beňo, jeho knihy, a nemám na mysli len Život s kufrom. Rozprávač, teraz ho už nemusíme volať Juraj Belaj, ale novinár Jano Beňo, s pečiatkou zamestnávateľa v občianskom preukaze, ktorý „Všetko niesol v sebe, necítil vinu, cítil hlavne slobodu a príležitosť“, dodržal termín, ktorý si dal, že najneskôr o štyri roky vydá knihu. Rukopis poviedok dokončil takmer po troch rokoch novinárčenia.

Beňo vo svojom románe, povedzme trochu oneskorenom, si posvietil na svoje vysokoškolské smutno-smiešne roky v polovici päťdesiatych rokov minulého storočia, aby z nich vo svojej pamäti vytvoril kroniku doby, panoptikum, predstavenie, v ktorom hrajú známi i menej známi herci, ktorých identita zostane čitateľovi, nezorientovanému v literatúre, utajená. Ale nevádi. Čítanie Beňových kníh, teda aj románu Život s kufrom sa stane pochútkou, ak pri čítaní zároveň počúvate vlnenie autorovho hlasu, v ktorom prebleskuje tichý smiešok jeho huncútstva, ktorým akoby sa pokúšal zastrieť, či aspoň zahovoriť skutočný smútok i naozajstné utrpenie začínajúceho spisovateľa, ktorým vtedy bol. To mu, pochopiteľne, nebudeme zazlievať. Ale právom mu môžeme zazlievať, že nám zamlčal, čo sa stalo s jeho ošúchaným hnedým kufrom z tvrdej lepenky.

## OBRAZOM: podujatia Literárneho klubu Omega v Trenčíne v 1. polroku 2016



Prezentácia knihy Jaroslava Rezníka „Literárne hádanky“ a zbierky poézie Martina Lančariča „Kým spadne kvapka asfaltu“



Prezentácia básnickej zbierky členky LK Omega Blaženy Urbanovej „Človek človeku človekom“

Matica slovenská a Miestny odbor Matice slovenskej v Trenčíne  
Mesto Trenčín  
Verejná knižnica Michala Rešetku v Trenčíne  
v zriaďovateľskej pôsobnosti Trenčianskeho samosprávneho kraja

vypisujú

**XXIV. ROČNÍK LITERÁRNEJ SÚŤAŽE JOZEFA BRANECKÉHO  
PRE STREDOŠKOLÁKOV A DOSPELÝCH**

**STUDŇA SA TAJNE  
S DAŽĎOM ZHOVÁRA**

**Propozície súťaže**

1. Literárna súťaž je vypísaná v žánroch:

- I. PRÓZA
- II. POÉZIA

2. Vekové kategórie:

- I. MLÁDEŽ 15 - 20 rokov
- II. DOSPELÍ nad 20 rokov - neobmedzene

3. Tematické oblasti:

- a) bez obmedzenia žánru a témy,
- b) Kyberšikana,
- c) Svetozár Hurban Vajanský - osobnosť svojej generácie (Rok S. H. Vajanského),
- d) Skalka pri Trenčíne - pútnické miesto zasvätené pustovníkom sv. Beňadikovi a Andrejovi Svoradovi a ich stále aktuálnemu odkazu „Ora et labora - modli sa a pracuj“.

4. Podmienky:

- a) v kategórii próza pošle súťažiaci najviac 3 samostatné, doteraz nepublikované práce, max. 6 strán, v kategórii poézia najviac 6 doteraz nepublikovaných básní,
- b) súťažné príspevky treba poslať v 3 exemplároch písaných strojom alebo na PC na adresu:

Verejná knižnica Michala Rešetku  
Hasičská č. 1  
911 82 Trenčín  
sylvia.fabova@vkmr.sk

- c) uzávierka súťaže je **30.9.2016**,
- d) každú obálku treba označiť heslom „Literárna súťaž Jozefa Braneckého“,
- e) súťažiaci uvedie na každý exemplár čitateľne žáner a kategóriu, svoje meno, priezvisko, školu, presnú adresu, telefonický, prípadne emailový kontakt,
- f) súťažné práce bude posudzovať odborná porota renomovaných autorov, členov Spolku slovenských spisovateľov,
- g) vyhodnotenie súťaže a vyhlásenie výsledkov sa uskutoční v **novembri 2016**.  
Presný termín autorom ocenených prác včas oznámime a zverejníme na [www.vkmr.sk](http://www.vkmr.sk))  
**Kontakt:** Jana Poláková, Inovecká 3/44, 91101 Trenčín, tel.: 032 6525607, 0910 176524





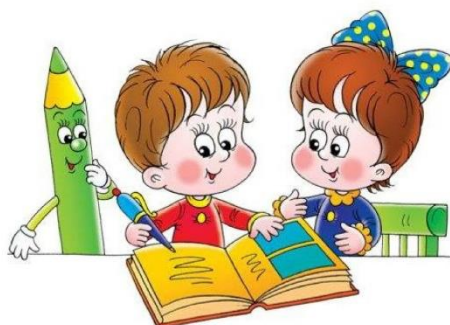
# Poznáme výsledky súťaže PÍSEM, PÍŠEŠ, PÍŠEME '2016

Posledný májový piatok na pôde Verejnej knižnice Michala Rešetku v Trenčíne tradične patrí literárnym talentom. Slávnostného vyhlásenia výsledkov 14. ročníka literárnej súťaže žiakov základných škôl a osemročných gymnázií Trenčianskeho kraja s názvom Píšem, píšeš, píšeme sa zúčastnili aj členky odbornej poroty - spisovateľka Silvia Havelková a recitátorka Marta Halečková.

## VEREJNÁ KNIŽNICA MICHALA REŠETKU V TRENČÍNE TRENČIANSKY SAMOSPRÁVNY KRAJ a MESTO TRENČÍN

vyhlasujú výsledky XIV. ročníka  
literárnej súťaže žiakov ZŠ a 8-ročných gymnázií Trenčianskeho kraja

# PÍSEM, PÍŠEŠ, PÍŠEME...



### POÉZIA

#### Katégória I

1. miesto: Marek SLOTA (ZŠ Školská, Handlová)
2. miesto: Tamara BALAJKOVÁ (ZŠ Medňanská, Ilava)
3. miesto: Rudolf VESELÝ (ZŠ Tematínska, Nové Mesto nad Váhom)

#### Katégória II

1. miesto: Veronika PLACHÁ (ZŠ Mariánska, Prievidza)
2. miesto: Martin TEPLIČKA (ZŠ sv. Jána Bosca, Nová Dubnica)
3. miesto: Terézia CHOVANCOVÁ (ZŠ Dlhé hony, Trenčín)

#### Katégória III

1. miesto: Dominik RANINEC (ZŠ Východná, Trenčín)
2. miesto: Emma LITVOVÁ (ZŠ Bezručova, Trenčín)
3. miesto: Ján PLACHÝ (ZŠ Mariánska, Prievidza)

### PRÓZA

#### Katégória I

1. miesto: Gabriel ONDREJKA (ZŠ Tematínska, Nové Mesto nad Váhom)
2. miesto: Lea BELLOVÁ a Slávka ŠČUROKOVÁ (ZŠ Veľkomoravská, Trenčín)
3. miesto: Lea MAZÁNOVÁ (ZŠ Školská, Handlová)

#### Katégória II

1. miesto: Linda PLAČKOVÁ (ZŠ Dolné lúky, Brezová pod Bradlom)
2. miesto: Patrícia DOBOŠOVÁ (ZŠ s MŠ Rudolfa Hečku, Dolná Súča)
3. miesto: Svetlana KOREŇOVÁ (ZŠ Gorazdova, Bánovce nad Bebravou)

#### Katégória III

1. miesto: Kristína HÔRKOVÁ (ZŠ Andreja Bagara, Trenčianske Teplice)
2. miesto: Silvia HAJTMANOVÁ (ZŠ s MŠ Rudolfa Hečku, Dolná Súča)
3. miesto: Paulína LOBOTKOVÁ (ZŠ Gorazdova, Bánovce nad Bebravou)



VEREJNÁ  
KNIŽNICA  
MICHALA  
REŠETKU  
V TRENČÍNE



TRENČIANSKY  
SAMOSPRÁVNY  
KRAJ



TRENČÍN

## SPOMIENKA na 80. výročie pamätného Kongresu slovenských spisovateľov v Trenčianskych Tepliciach

Dňa 3. júna 2016 sa uskutočnilo v Trenčianskych Tepliciach slávnostné rozšírené zasadnutie Predstavenstva Spolku slovenských spisovateľov pri príležitosti 80. výročia pamätného Kongresu slovenských spisovateľov. Stretnutie začalo na Mestskom úrade v Trenčianskych Tepliciach prijatím u primátora mesta Štefana Škultétyho. „Je až neuveriteľné, ako sú tézy pamätného kongresu aktuálne aj dnes“, povedal primátor a vyjadril potešenie z toho, že štafety posolstva pamätného Kongresu slovenských spisovateľov sa ujal Spolok slovenských spisovateľov.

Slávnostné podujatie svojou účasťou podporili aj vzácní hostia – bývalý prezident SR Rudolf Schuster, poslanci NR SR Dušan Čaplovič, Anton Hrnko, predseda rady Literárneho fondu Otakar Kořínek.

Slávnostné podujatie uviedol predseda Spolku slovenských spisovateľov Miroslav Bielik. Podčiarkol zásadný význam historického spisovateľského kongresu aj v kontexte spisovateľského varovania spoločnosti pred hrozbou nastupujúceho fašizmu a pripomenul aj plánovaný Kongres slovenských spisovateľov, ktorý Spolok slovenských spisovateľov spolu s ďalšími spisovateľskými organizáciami a združeniami pripravuje 22. – 23. septembra 2016 v Trenčianskych Tepliciach.

Hotel Grand, kde sa v roku 1936 konal významný spisovateľský kongres už nejestvuje a na jeho mieste stojí pamätný kameň, pri ktorom účastníci stretnutia položili vence. Viceprimátorka mesta Monika Pšenčíková v príhovore vyzdvihla význam nielen pamätného kongresu, ale vyjadrila nádej, že aj septembrový kongres Spolku slovenských spisovateľov bude dôstojnou a významnou udalosťou nielen pre mesto Trenčianske Teplice, ale aj pre celú spoločnosť.

Účastníkom stretnutia sa prihovoril člen SSS a poslanec NR SR Anton Hrnko. Vo svojom príhovore povedal: „Milí priatelia, stretli sme sa tu pri príležitosti 80. výročia konania kongresu slovenských spisovateľov. Je doba a sú ľudia. Doba kladie výzvy a ľudia ich plnia alebo neplnia. Buď dorástli na dobu, alebo nedorástli. Slovensko v druhej polovici 30-tych rokov čelilo veľkým výzvam.

Už na pamätnom stretnutí v roku 1986 v Trenčianskych Tepliciach bolo jasné, že Slovensko dozrelo, že Slovensko už nie je možné držať v nesvojprávnej pozícii nejakého umelého štátu, že Slovensko sa chce

spravovať, riadiť a uplatňovať to, čo patrí suverénnemu národu; to, čo vytýčil Štúr v roku 1848 a čo celé generácie Slovákov predstavovali ako svoj program budúceho života slovenského národa ako rovnoprávneho národa európskej rodiny národov.

Ale doba bola aj iná. Doba priniesla politické prúdy a tendencie, ktoré sa nezhodovali so všeobecným pokrokom. Opäť hrozila Európe vojna a k týmto javom bolo treba zaujať stanovisko. Dnes je 80 rokov po a v Európe sú opäť prúdy v európskych politikách, ktoré by sa mohli zmeniť na tiché vody a podmyť európsku stabilitu, bezpečnosť, podmyť to, čo sme po 2. svetovej vojne tak ťažko vybudovali. Nebolo to v roku 1936 niečo, čo by sa javilo ako blížiaci sa výbuch? Ale slovenskí spisovatelia vtedy vedeli zaujať stanovisko aj v otázke národnej sebareflexie Slovákov aj v otázke ich národného bytia a národnej kultúry, jazyka.

To všetko tu v Trenčianskych Tepliciach v roku 1936 odznelo. Že sme samostatný národ, máme svoj jazyk, máme samostatnú kultúru, chceme v nej tvoriť, ale nechceme sa izolovať. To bolo to podstatné, že slovenskí spisovatelia vedeli akceptovať vtedajší československý kontext, ale vedeli najmä, že slovenská kultúra a literatúra je európska kultúra, európska literatúra a tam, do Európy patrí a tam musíme ako svojbytný prvok existovať. To bolo nosné posolstvo. Druhoplánovou bola výzva, aby Európa nezdivela, čo sa neskôr skutočne aj stalo. Žiaľ, jednota, ktorá bola v roku 1936 medzi slovenskými spisova-

teľmi sa narušila v dôsledku medzinárodnej situácie. Každý hľadal svoj priestor. Niektorí zabúdli, niektorí zostali verní tomu, čo v Trenčianskych Tepliciach slúbili. Zostaňte aj my verní tomuto odkazu. Povedzme svoje jasné slovo, že slovenská kultúra je kultúra svojbytná, európska; je svetová a nepotrebuje nad sebou žiadneho tútora, ani komisára v Bruseli. Máme svojich. Povedzme si aj to, čo bolo aktuálne v roku 1936 - *Inter arma silent musae* - ak chceme, aby naše múzy ďalej zneli, potrebujeme mier, stabilitu a pokoj. O to nám musí ísť!“

Súčasťou slávnostného rozšíreného zasadnutia Predstavenstva Spolku slovenských spisovateľov bolo aj odovzdávanie cien Spolku slovenských spisovateľov. Ceny sú udelené za významné diela pôvodnej slovenskej literárnej tvorby.

### ODBORNÁ POROTA NA UDELENIE CIEN:

Peter Mišák - predseda poroty, členovia - Štefan Cífra, Július Lomenčík, Ondrej Nagaj, Vincent Šabík.

### LAUREÁTI CIEN SSS:

- Poézia / **Štefan Moravčík**: Vruby do medu
- Próza / **Vladimíra Komorovská**: Utešená familia
- Literatúra faktu / **Ján Čomaj**: My a čas
- Literárna veda a esejistika / **Jozef Tatár**: Umelecký profil Štefana Krčméryho
- Literatúra pre deti a mládež / **Jaroslav Rezník**: Literárne hádanky
- Cena za celoživotné dielo: **Rudolf Schuster**

**MARGITA IVANIČKOVÁ**

Zdroj: [http://www.sss-](http://www.sss-trencin.szm.com/aktuality/20160603-predstavenstvo.html)

[trencin.szm.com/aktuality/20160603-predstavenstvo.html](http://www.sss-trencin.szm.com/aktuality/20160603-predstavenstvo.html)



Predseda SSS Miroslav Bielik  
s vencom pri pamätníku  
Kongresu spisovateľov 1936



## CENA KARLA ČAPKA má troch nových laureátov

Cena za šírenie odkazu bratov Čapkovcov a česko-slovenskej vzájomnosti bola v máji v Trenčianskych Tepliciach udeľovaná už 23. raz. Je udeľovaná od roku 1990 a dosiaľ ju získalo 44 významných osobností českej a slovenskej kultúry (napr. Ladislav Chudík, Martin Huba, Josef Abrahám, Milan Lasica, Emília Vášáryová a ďalší).

Medzi tohtoročnými laureátmi sa objavili tri zvučné mená - herečka Zuzana Kroneřová, režisér Juraj Jakubisko a historik Vojtech Čelko.

Tretí menovaný pochádza zo starej trenčianskej džentričkej rodiny. V erbe majú sovu a Vojtech Čelko ich má plný byt. Iste ho významne formovalo práve aj to, že vyrastal vo veľmi kultivovanom prostredí. Otec bol právnik, ale nikdy túto svoju profesiu vlastne nevyužil. V Trenčíne mal nakladateľstvo a papiernictvo.

„Chcel by som vysloviť poďakovanie za česť, ktorej sa mi dostalo udelením Ceny Karla Čapka. Je to pre mňa dvojnásobná radosť. Jednak pre môj vzťah k dielu Karla a Josefa Čapkových a k Spoločnosti bratov Čapkovcov, ale zároveň aj môj vzťah k Trenčianskym Tepliciam. Chcel by som ešte spomenúť Trenčana Iva Velikého, ktorý stál a celé roky obetavo spolu s nedávno zosnulým Štefanom Vrašťiakom, predsedom Kruhu priateľov Českej kultúry, pri organizovaní tejto Čapkovej ceny,“ povedal Vojtech Čelko.

PM

## SLOVINSKÁ NÁVŠTEVA vo VKMR

Májovú prednášku vedeckej pracovníčky Slovenskej akadémie vied Daniely Dvořákové o „čiernej kráľovnej“ Barbore Celjskej si vo Verejnej knižnici M. Rešetku (VKMR), v rámci slovinských dní v Trenčíne, nenechala ujsť ani veľvyslankyňa Slovenskej republiky na Slovensku Bernarda Gradišnik. Ako priznala obľúbená historička, nad ponukou spočiatku váhala, pretože si myslela, že o jednej z najzaujímavejších postáv stredoveku, mýtami opradenej manželke Žigmunda Luxemburského už v Trenčíne povedala všetko. Charakter podujatia s dôrazom na neobvyčajnú kráľovnú, ktorá predstavuje významný prienik spoločnej slovensko-slovinskej histórie v rámci Uhorska ju však napokon presvedčil prísť do VKMR aj s manželom Pavlom Dvořákom.

PM

## Týždeň slovenských knižníc na trenčiansky spôsob

Tohtoročný mesiac knihy zažil vrchol hneď na začiatku. Nezvyčajne skorému termínu Týždňa slovenských knižníc (1. - 6. 3. 2016) robil vo Verejnej knižnici M. Rešetku v Trenčíne už sedemnásť raz garde Týždeň otvorených dverí.

Čitateľsky obľúbená perióda so sebou tradične priniesla množstvo akcií a výhod pre všetkých návštevníkov. Sedemdesiat-sedem nových záujemcov využilo registráciu zdarma, ktorú VKMR poskytovala v každej svojej pobočke v meste. Tí zábudlivejší, ako sa ukázalo v počte 81, privítali možnosť vrátenia premeškaných výpožičiek bez sankčných poplatkov. Zvýšenú návštevnosť priestorov trenčianskej knižnice počas spomínaného týždňa spôsobili aj ďalšie mimoriadne zľavy vrátane burzy vyradených kníh a bezplatného používania internetu.

Po vlašajšej premiére sa o slovo znovu prihlásili knižničné hliadky, pôsobiace na verejných priestranstvách s cieľom vyhľadávať čítajúcich ľudí. Tridsať z nich odmenili darčekovými poukážkami na zápis do knižnice zdarma, osemdesiatdva zase záložkami so zľavou 2 eurá pri nákupe v partnerskom internetovom kníhkupectve. Plejáde kultúrno-spoločenských podujatí pre deti i dospelých dominovali kreatívne prázdninové superkluby v pracoviskách knižnice na Hasičskej ulici a sídliskách Juh a Dlhé Hony. Záver týždňa patril literatúre. Vo štvrtok (3. 3. 2016) uviedli na pôde VKMR najnovšiu knižku básnika Jaroslava Rezníka „Literárne hádanky (Slečny budíček)“ a výber z poézie člena Literárneho klubu Omega Martina Lančariča „Kým spadne kvapka asfaltu“. V piatok (4. 3. 2016) sa so svojou tvorbou v spoločenskej miestnosti trenčianskej knižnice predstavil nekonvenčný umelec Braňo Jobus.

PM

## KNIŽNICA ZMENILA ČAS začiatku podujatí

Na základe podnetov od návštevníkov sme posunuli začiatok väčšiny popoludňajších besied o polhodinu neskôr na 16.30 h. Ako prvý hosť do spoločenskej miestnosti knižnice v roku 2016 v pozmenenom čase zavítala Trenčanka Antonia Dvoranová, ktorá v stredu, 27. 1., ponúkla ďalšie pútavé rozprávanie zo svojich potuliek svetom spojené s audiovizuálnou prezentáciou navštívených lokalít v Arménsku a Gruzínsku. Zmena sa netýka stretnutí Literárneho klubu Omega ani diskusií OZ Ars Vivendi - umenie žiť.

PM

## RUDOLF DOBIÁŠ ZÍSKAL Cenu ministra kultúry SR

Sedem laureátov si 3. marca 2016 prevzalo ceny ministra kultúry za rok 2015, ktoré im odovzdal šéf rezortu kultúry Marek Maďarič. Udeľujú sa jednotlivcom alebo kolektívom za ich výnimočné umelecké, tvorivé a interpretačné počiny alebo za dlhodobý a celoživotný prínos v jednotlivých oblastiach umenia.

Laureátom ceny za výnimočný prínos v oblasti pôvodnej literatúry a prekladovej tvorby sa stal básnik, prozaik, autor rozhlasových hier a tvorby pre deti, čestný člen Literárneho klubu Omega pri VKMR a bývalý politický väzeň Rudolf Dobiáš z Dobrej. Ocenenie získal za súbor poviedok Príbehy z prítmnia s prihliadnutím na jeho celoživotnú tvorbu.

Ako 18-ročného študenta ho v roku 1953 nespravodlivo obvinili z protištátnej činnosti a odsúdili na 18 rokov. Po ôsmich rokoch v pracovných táboroch ho prepustili na základe amnestie. V roku 1990 ho úplne rehabilitovali. Ako povedal, Príbehy z prítmnia pochádzajú z prostredia, kam slnko nezasvieti. „Sú trochu boľavé, niektoré smutné, iné pozoruhodné a vznešené. Vznešení sú tí ľudia, ktorí prežili 10- až 12-ročné väzenie a zachovali si dobré srdce, pričom nenesú so sebou nenávisť ani závisť,“ priblížil s tým, že niektorí z nich sa chceli iba dostať za československú hranicu, kde by mohli napríklad študovať. Kniha Príbehy z prítmnia prináša výber z Dobiášovej poviedkovej a novelistickej tvorby.

ANTON BALÁŽ

## Deti na výstave najviac oslovil ilustrátor z Egypta

Najviac hlasov spomedzi detských návštevníkov putovnej výstavy Ilustrátorský Olymp v trenčianskej knižnici získal Egypťan Mohieddin Ellabbad. Návštevníci mohli obdivovať 25 ilustrácií ovenčených Grand Prix BIB a súčasne si zalistovať v takmer 150 detských knihách z celého sveta, ktorých ilustrátori získali najvyššie ocenenia na Bienále ilustrácií Bratislava v päťdesiatročnej retrospektíve tohto medzinárodného podujatia.

Na anketovú otázku „Ktorý ilustrátor sa ti na výstave najviac páčil?“ odpovedalo 89 detí z trenčianskych základných škôl. Ich výber potvrdil porekadlo „koľko ľudí, toľko chutí“. Ilustrácie Mohieddina Ellabbada k autorskej knižke Ilustrátor's Scrapbook (Skicár ilustrátora) ocenila aj medzinárodná porota Zlatým jablkom na BIB 1989.

PM

## Noc s Andersenom v knižnici v znamení zábavy a sebaobrány

Prvý apríl je vo všeobecnosti označovaný ako deň žartíkov, vtipov a zábavy. Oddelenie pre deti a mládež VKMR zábavou doslova prekypovalo, pretože práve na tento deň pripadlo obľúbené podujatie Noc s Andersenom.

Šestnásty ročník Noci s Andersenom bol otvorený besedou s autorkou detských kníh Silviou Havelkovou. Spisovateľka predstavila hneď dve svoje nové knihy: O upratovacom robotovi a iné (čudné) rozprávky, a Patty - pes z útulku. Svojím vystupovaním a pútavým čítaním si deti okamžite získala, a tak sa knižnicou takmer nepretržite ozýval veselý jasot. Medzi obľúbené aktivity Silvie Havelkovej patrí aj zumba, a preto si pre deti pripravila niekoľko pesničiek, na ktoré si spoločne zatancovali.

Program Noci s Andersenom sa neodohrával len v budove knižnice na Hasičskej ulici, ale vďaka priaznivému počasiu sa mohla časť aktivít presunúť aj von. Deti posilnené večerou súťažili najskôr na Štúrovom námestí a po spoločnej fotografii pri vodníkovi Valentínovi sa



celá výprava presunula na Mierové námestie. Súťažili sa zúčastnili aj deti zo školského klubu ZŠ Horná Súča, ktoré sa neskôr pobrali do svojej školy, kde pokračovali vo svojich vlastných aktivitách. Po vyhodnotení súťaží a odmenení víťazov sladkými dobrotami pokračoval program v dobrodružnom duchu. Profesionálni vojaci si pre deti pripravili ukážky sebaobrány a tí odvážnejší si dokonca niektoré hmaty skúsili na vlastnej koži. Kto nenabral odvalu na praktickú skúšku, mohol si vyskúšať vojenský výstroj alebo maskovanie tváre pomocou farieb. Okrem profesie vojaka si deti vyskúšali aj to, aké je to byť kuchárom –

každý si pripravil svoj vlastný piškótovo-smotanový dezert. Pri príprave boli všetci veľmi dôslední, pretože to, čo si navarili, si neskôr aj zjedli.

V tomto roku si pripomínáme významné výročie jednej z najznámejších rozprávok Hansa Christiana Andersena. Uplynulo už 180 rokov, odkedy napísal Malú morskú vílu. A práve také podujatie ako Noc s Andersenom je vynikajúcou príležitosťou, aby sme si rozprávku pripomenuli. Knižnička deťom najskôr Malú morskú vílu prečítala a na základe vypočutého vytvárali deti rozdelené do skupín pexeso. Malí výtvarníci sa naozaj snažili, pretože výsledkom ich usilovnej práce bolo množstvo krásnych obrázkov na motívy rozprávky.

Na záver si deti pozreli rozprávku (film) na dobrú noc a neskoro po polnoci sa 35 nocľazníkov uložilo do svojich spacích vakov. Celá akcia prebehla úspešne a o tom, že sa páčila aj deťom, svedčila otázka, ktorú kládli hneď ráno: „Kedy budeme znova spať v knižnici?“

**DOMINIKA TALLOVÁ, Foto: VKMR**



**Noc s Andersenom 2016 v trenčianskej knižnici otvorila zážitková beseda so spisovateľkou Silviou Havelkovou (vpravo).**





**VEREJNÁ KNIŽNICA MICHALA REŠETKU V TRENČÍNE**  
v zriaďovateľskej pôsobnosti Trenčianskeho samosprávneho kraja

## Deti, užite si **LETO V KNIŽNICI**

- ✓ tvorivé dielne plné zábavy
- ✓ prázdninová súťaž až o najaktívnejšieho čitateľa leta
- ✓ vedomostná súťaž

### **ČO EŠTE NEVIEME**

- ✓ zaujímavé ceny pre víťazov

Účasť treba vopred nahlásiť. Kontakty: 032/7460715, deti@vkmr.sk.

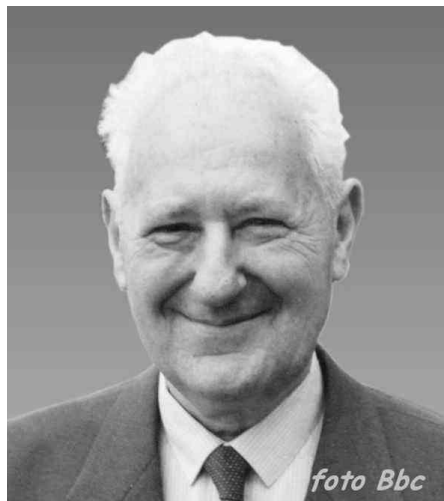


**3. 8. - 31. 8. 2016 | každú stredu: 10.00 - 12.00 h**

Verejná knižnica M. Rešetku v Trenčíne, Hasičská 1 (literatúra pre deti a mládež)

# Milovník prírody MILAN MIKUŠ 90-ročný

**Milan Mikuš je dlhoročný ochranár prírody, popularizátor prírodných vied a ich predstaviteľov, predseda miestneho spolku pre históriu vied a techniky v Trenčíne. V týchto dňoch sa dožil 90 rokov.**



Pán Milan Mikuš je svojím založením po celý život milovník prírody. Na to nadviazalo nielen jeho povolanie, ale i jeho záujmové ochranárske, literárne a organizačné činnosti, ktorými je po desaťročia známy trenčianskej verejnosti. V týchto dňoch sa v rodinnom kruhu dožíva deväťdesiatky. Pripájame sa k početným gratulantom a nášmu jubilantovi prajeme hojnosť Božieho požehnaní, dostatok zdravia a spokojnosť z vykonaného diela. Narodil sa 15. júla 1926 v rodine železničiara a učiteľky, v dedinke Krtovce, medzi Topolčanmi a Piešťanmi. Otcovo povolanie nieslo so sebou zmeny pracovišť, a tak malý Milan vyrastal na rôznych miestach najmä juhozápadného Slovenska. Vystriedal Leopoldov, Hlohovec, Trnavu, Martin, po r. 1945 Košice, Bratislavu, Dubnicu n. V., Horné Motešice, Topolčianky, napokon od r. 1962 sa usadil v Trenčíne. Odmalička bol v styku s poľnohospodárstvom, lebo tak sa vtedy zväčša žilo. Okrem prírody si pri dedkovi

a kamarátovi obzvlášť zamiloval kone, čo mu vydržalo po celý život. Predurčilo to aj jeho štúdium, zamestnania a záľuby. Po ukončení Štátnej vyššej hospodárskej školy v Košiciach bol na študijnej ceste vo Švajčiarsku. Potom prišla zmena režimu vo februári 1948 a dvojtročná vojenská služba v Košiciach, Frýdku – Místku a posledný rok v Zákupoch u Českej Lípy. Z oddelenia chovu koní na Povereníctve pôdohospodárstva v Bratislave ho zakrátko ako nespoľahlivý živel poslali ku stroju do dubnickej zbrojovky. Srdce ho ťahalo od strojov preč k prírode. V r. 1952 sa mu podarilo zamestnať v motešickom žrebčine ako ošetrovateľ troch plemenných žrebčov. Reorganizácie spôsobili, že bol ešte vedúci štátneho závodiska, inštruktor Okresnej poľnohospodárskej správy v Trenčíne, majster odborného výcviku v Topolčiankach, potom ešte krátko vedúci plemennej knihy znova v motešickom žrebčine a v Žiline vedúci stanice kontroly mlieka, odkiaľ musel zo zdravotných dôvodov odísť. Posledných 10 rokov pred dôchodkom pracoval v Poľnohospodárskom nákupnom a zásobovacím podniku v Trenčíne ako zooteknik výkrmu ošípaných a organizátor výkupu vlny. Popri zamestnaní už 21. marca 1951 na Osemročnej strednej škole v Motešiciach založil prvú hliadku ochrany prírody a zastával funkciu spravodajcu ochrany prírody. V roku 1957 v Trenčíne založil pobočku Slovenskej spoločnosti pre dejiny vied a techniky pri SAV, druhú na Slovensku.

V r. 1965 v Trenčíne založil Klub mladých ochrancov prírody a viedol ho 21 rokov až do zákazu. Milan Mikuš v oblasti ochrany prírody a dejín prírodných vied už od r. 1948 prispieval článkami do 29 novín, časopisov a zborníkov, autorsky sa podieľal na poldruhej desiatke publikácií a zorga-

nizoval päť výstav, zhotovil 7 skladačiek. Významne sa venoval popularizácii prírodovedných osobností nášho kraja. Množstvo jeho článkov vyšlo v miestnej tlači. Samostatne tlačou vyšli jeho životopisy prírodovedcov. Národné cítenie sa v ňom rozvinulo už v rodine. Nedalo sa inak, lebo národné pohyby tragicky ovplyvnili život jeho rodiny, veď preto svojho dedka Štefana Mikuša nikdy nepoznal: zahynul na Veľkonočný pondelok 28. marca 1921 v Trnave na Hlinkovom volebnom zhromaždení, keď ho napadli socialisti, ktorí zaútočili na Hlinku: Štefana Mikuša udreli poleňom do hlavy, na čo o 6 dní zomrel - azda namiesto Andreja Hlinku, za ktorým ešte stihli zabuchnúť dvere historického Albertína. Blízkym spolupracovníkom Andreja Hlinku bol aj jeho otec Štefan Mikuš, tiež strýko Rudolf Mikuš, jezuita a prvý provinciál jezuitskej rehole na Slovensku.

Významným pilierom života Milana Mikuša bola odmalička viera. Už od prvých školských rokov bol organizovaný v hlohoveckom Spolku sv. Antona. Ako gymnazista chodil ministrovať hlohoveckým františkánom Rudolfovi Dilongovi a Františkovi (Svetoslavovi) Veiglovi, čo boli príslušníci slovenskej literárnej katolíckej moderny. Ďalší z nich, Pavol Gašparovič - Hlbina, ho v r. 1953 ako bobotský farár sobášil v horňanskom kostole. Preto neprekvapuje, že týmto smerom sa pozornosť Milana Mikuša začala postupne otáčať, keď s pribúdajúcimi rokmi sa zmenšovali zdravotné možnosti pre pobyt v prírode. Po životopise zelinkára a kňaza Fraňa Madvu napísal životopisy františkánov, neskôr životopisy predstaviteľov slovenskej katolíckej moderny v našom kraji.

**VOJTECH BRABENEC**

**Zdroj: spomienky M. Mikuša,**

<http://www.trencan.6f.sk/0088-Mikus90r.pdf>



V záujme skvalitnenia poskytovaných informácií si radi prečítame  
**VAŠE POSTREHY, NÁMETY A PRÍSPEVKY,**  
ktoré nám môžete adresovať e-mailom na [multi@vkmr.sk](mailto:multi@vkmr.sk),  
prípadne zaslať poštou na adresu  
Verejnej knižnice Michala Rešetku (Hasičská 1, 911 82 Trenčín)



[www.vkmr.sk](http://www.vkmr.sk)

### Knihovník

Metodický časopis pre verejné knižnice okresov Trenčín, Nové Mesto nad Váhom, Bánovce nad Bebravou a Myjava

Ročník: 34

Číslo: 1/2016

Edícia: Metodika

Zostavil a graficky upravil: Mgr. Peter Martinák

Zodpovedný redaktor: Ing. Gabriela Krokvičková ([vkmr@vkmr.sk](mailto:vkmr@vkmr.sk))

Redakčná rada: Bc. Sylvia Fabová; Mgr. Martina Zobková; Mgr. Peter Martinák

Za obsah a jazykovú úpravu zodpovedajú autori príspevkov.

Vydala: Verejná knižnica Michala Rešetku v Trenčíne, 2016